

ЄВРОІНТЕГРАЦІЯ МОЛОКОПЕРЕРОБНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ

Розвиток молокопереробної галузі України в наш час є актуальною темою наукових досліджень. Оскільки, ратифікація угоди з ЄС дає Україні можливості економічної стабільності в країні, підняття рівня соціально-економічного розвитку регіонів нашої держави, розвитку молокопереробної галузі в Україні, підвищення її якості та відповідності міжнародним нормам та стандартам тощо. З 1 січня 2016 року почала діяти зона вільної торгівлі (ЗВТ) між Україною та ЄС. Яка відкриває перспективи для української молочної галузі і харчової промисловості загалом.

Харчова промисловість є важливою складовою в аграрно-промисловому комплексі (АПК). Харчова промисловість включає в свою чергу молокопереробну галузь, до якої входять підприємства з виробництва молока і молочних продуктів.

У період 2014-2016 років рівень експорту та імпорту молока та молочних продуктів, яєць птиці; натурального меду зменшився. Так у 2015 році обсяг експорту дорівнював 386477,3 тис. дол. США, а обсяг імпорту 79777,4 тис. дол. США, що у процентному відношенні до 2014 року становить 67,2% та 42,9% відповідно. У 2016 році експорт молока та молочних продуктів, яєць птиці; натурального меду, становив 330640,5 тис. дол. США, що у відношенні до 2015 року становить 85,6%. Обсяг імпорту у 2016 році становив 59489,3 тис. дол. США, що у процентному відношенні до 2015 року становить 74,6% [1, 2]. Дане зменшення обсягу експорту та імпорту зумовлено такими негативними причинами, як: нестабільне економічне та політичне становище України, зменшення доходу на душу населення, інфляційні процеси в державі, анексія Криму, військова агресія Росії на сході нашої країни, закриття російських ринків збуту для українського молока та молочних продуктів, неможливість продажу їх на європейському ринку через невідповідність європейським стандартам та низьку якість товару.

ЄС та Україна домовилися між собою про ЗВТ, яка вступила в дію з 1 січня 2016 року. Для того, щоб покращити економічне становище промисловості України, зокрема, молокопереробної галузі та збільшити обсяги її експорту на європейський ринок. ЗВТ, являє собою тип міжнародної інтеграції, за якої країни-учасники підписують міжнародний договір, згідно з яким скасовують митні збори і податки, кількісні обмеження у взаємній торгівлі.

Відповідно з угодою про ЗВТ українські товари повинні відповідати правилам внутрішнього ринку ЄС, які стосуються стандартів якості, санітарних правил, державних закупівель, конкуренції, інтелектуальної власності тощо.

Власне з 1 січня 2016 року розпочався новий етап угоди ЗВТ України з ЄС. Дана угода означає, що Україна відкриє свої ринки збуту для європейських товарів, так як ЄС відкрив свої кордони для українських товарів ще у 2014 році [3]. Стосовно європейського молока та молочних продуктів, Україна на протязі 5-7 років, встановлює безквотну ставку ввізного мита розмір, якої становить 10 % [4].

ЄС дозволив Україні в продовж певного періоду знижувати мита на імпортовані європейські товари. Для того, щоб зменшити ризик втрати вітчизняними виробниками своїх внутрішніх споживачів. Адже більшість українських виробників не можуть забезпечити високий «європейський» рівень якості молока та молочної продукції.

ЄС, відповідно до угоди про зону вільної торгівлі, дозволяє нашій державі ввозити на свою територію молочну продукцію, не сплачуючи мита, але враховуючи при цьому квотування.

ЄС прийняв для України щорічну квоту на ввезення на митну його територію в розмірі 8 тис. тонн (із збільшенням протягом 5 років до 10 тис. тонн) молока, вершків, згущеного молока та йогуртів, 1,5 тис. тонн (із збільшенням протягом 5 років до 5 тис. тонн) сухого

молока, 1,5 тис. тонн (із збільшенням протягом 5 років до 3 тис. тонн) вершкового масла, 250 тис. тонн перероблених масляних продуктів, 5 тис. тонн (із збільшенням протягом 5 років до 6 тис. тонн) меду. Проте, не передбачено квоти для сиру, що дозволяє завозити необмежену його кількість до ЄС [4].

Тобто, щорічно, українські молокопереробні підприємства мають право ввозити не сплачуючи при цьому мита: молоко, вершки, згущеного молоко та йогурти, сухе молоко, вершкове масло, але в розмірі встановлених квот. Молочна продукція, яка перевищуватиме розмір встановленої квоти, буде оподатковуватися митом.

Європейська комісія з 10 січня 2016 р. включила 10 українських компаній із виробництва молока і переробки молочних продуктів до офіційного списку затверджених експортерів у ЄС, серед яких є: ТОВ «Люстдорф», ТОВ «Молочний дім», філія ПАТ «Яготинський маслозавод», «Яготинське для дітей», ПрАТ «Лакталіс-Миколаїв», ТОВ «Гадячсир» та інші [5].

Вихід на європейський ринок, свідчить про отримання європейських сертифікатів якості, які підтверджують відповідність молочної продукції України міжнародним нормам та стандартам. Тим самим Україна доводить, що може виготовляти конкурентоспроможну продукцію. Доступ до європейського ринку відкриває і інші світові ринки збуту молочної продукції, тому що ЄС-івський ринок вважається одним із найбільш якісних.

Також 24-ри українських молокопереробних фірм отримали ветеринарні сертифікати на експорт молока та молочної продукції до Китаю. В основному експорт складає сухе молоко, молочна сироватка та сир [6].

Отже, Європейський союз всіма шляхами сприяє розвитку та вдосконалення молокопереробної галузі України. Євроінтеграція в свою чергу відкриває, зокрема, для української молокопереробної галузі такі перспективи, як: стабільність молокопереробної галузі та її розвиток, відповідність одним із найкращих стандартів якості у світі, модернізації технологій виробництв, що допоможе підвищити рівень якості продукції та зменшити її собівартість виробництва. Відкриття європейських ринків збуту молочної продукції та її визнання на світовому ринку, допоможуть покрити збитки українських виробників молочної продукції від впроваджених Росією санкцій щодо них.

1. *Товарна структура зовнішньої торгівлі у 2015 році [Електронний ресурс] : [Веб-сайт]. – Електронні дані. – Державна служба статистики України. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>;*

2. *Товарна структура зовнішньої торгівлі у 2016 році [Електронний ресурс] : [Веб-сайт]. – Електронні дані. – Державна служба статистики України. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>;*

3. *Зона вільної торгівлі з ЄС. Що це означає? [Електронний ресурс]: [Веб-сайт]. – Електронні дані. – zaxid.net. – Режим доступу: <http://zaxid.net/news>;*

4. *«Оцінка перспектив та можливостей для агропромислового комплексу України внаслідок підписання Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом». Аналітична записка [Електронний ресурс]: [Веб-сайт]. – Електронні дані. – Національний інститут стратегічних досліджень при Президентові України. – Режим доступу: http://www.niss.gov.ua/articles/1633/#_ftnref11;*

5. *Павленко: 10 підприємств отримали дозвіл на експорт молочної продукції до ЄС [Електронний ресурс]: [Веб-сайт]. – Електронні дані. – Прес-служба Мінагрополітики. – Режим доступу: <http://minagro.gov.ua/uk/node/19947>;*

6. *Українські підприємства почали експортувати молочну продукцію до Китаю [Електронний ресурс] : [Веб-сайт]. – Електронні дані. - [Тиждень.ua](http://tyzhden.ua). – Режим доступу: <http://tyzhden.ua/News/157439>.*